

NATUURONDERZOEK AMSTELSTATION TE AMSTERDAM

Broedvogels en vleermuizen Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam
Contactpersoon: Mevr. M. Geelen
Adres: Weesperstraat 430
Amsterdam
Tel: +316 2299 0312
E-mail: Maria.Geelen@amsterdam.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch
Adres: Postbus 38, 2910 AA
Nieuwerkerk a/d IJssel
Bezoekadres: 's-Gravenweg 318-D, 2911 BK
Nieuwerkerk a/d IJssel
Tel: 0180 322840
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Auteur: M.G. Bertholet
Kwaliteitscontrole: Ing. S. van Lieshout

Projectcode: IBNA1605
Status: Definitief
Datum: 6-9-2016

Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Economische Zaken gestelde eisen.

Adviesbureau E.C.O Logisch is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

Binnen het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels waargenomen. Er zijn geen verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Het aanwezige foerageergebied binnen het projectgebied is voor de gewone dwergvleermuis van gering belang, gezien dit door enkele individuen wordt benut en er voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Het projectgebied bevat geen functies voor beschermde flora en fauna. Een ontheffing inzake de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk geacht.

Het projectgebied bevat elementen waarin algemene vogels tot broeden kunnen komen. Het is daarom wenselijk om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal maart – augustus), om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet verstoord of vernietigd worden.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Wettelijk kader	5
2	Onderzoeksmethodiek	6
2.1	Broedvogels	6
2.2	Vleermuizen	6
2.3	Overzicht inventarisaties	6
3	Resultaten	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Broedvogels	7
3.3	Vleermuizen	7
3.4	Belang projectgebied	7
4	Conclusie en aanbevelingen	8
4.1	Conclusie	8
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Flora- en faunawet.....	8
4.3	Aanbevelingen t.o.v. Nieuwe Natuurwet	8
4.4	Mitigerende maatregelen	8
	Bijlage 1 Kaart resultaten onderzoeken	9

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De gemeente Amsterdam is voornemens de gehele indeling van het projectgebied te veranderen. Hierbij zullen meerdere bomen moeten worden verwijderd. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In opdracht van gemeente Amsterdam is derhalve door Adviesbureau E.C.O. Logisch een aanvullend onderzoek naar jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels en onderzoek naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen uitgevoerd. Dit rapport bevat de resultaten van het broedvogelonderzoek, vleermuisonderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Flora- en faunawet.

1.2 WETTELIJK KADER

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn middels tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn beschermd. Dit houdt in dat een ontheffing vereist is op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet, wanneer er sprake is van een overtreding op de verbodsbepalingen uit artikel 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet.

Vleermuizen en de Flora- en faunawet

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten te beschadigen, te vernielen, weg te nemen of te verstoren. Voor vleermuizen wordt er onderscheid gemaakt tussen zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, winterverblijfplaatsen en kraamkolonies. Deze verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in gebouwen of in bomen.

Daarnaast worden migratie- en vliegroutes en foerageergebieden, die essentieel zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een lokale populatie vleermuizen, onder artikel 11 van de Flora- en faunawet beschermd.

Vogels en de Flora- en Faunawet

Alle vogels die van nature in het wild voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie zijn beschermd middels de Flora- en faunawet. Daarbij zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van kwetsbare soorten die in Nederland voorkomen jaarrond beschermd. Er zijn in totaal 5 categorieën. De nesten van soorten uit categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Voor categorie 5 geldt dat de nesten alleen beschermd zijn in het broedseizoen, maar dat inventarisatie wel gewenst is.

Naast de 5 categorieën is ook de Zorgplicht een onderdeel van de Flora- en faunawet. De Zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dat betekent dat negatieve handelingen niet uitgevoerd mogen worden. Als bepaalde handelingen uitgevoerd moeten worden, dienen er maatregelen te worden genomen om nadelige gevolgen te beperken. Elk broedgeval, ook buiten het broedseizoen, is beschermd en mag niet worden verstoord of vernietigd.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 BROEDVOGELS

Het onderzoek naar broedvogels bestaat uit een inventarisatie van nesten en territoria binnen de invloedssfeer van het projectgebied. Het gaat hierbij om categorieën 1-5 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E, L & I welke 26 augustus 2009 is gepubliceerd. De methode voor het inventariseren van broedvogels is gebaseerd op de BMP-methode van SOVON¹. Om de aanwezigheid van broedgevallen en territoria vast te stellen zijn vijf bezoeken aan het projectgebied gebracht, vanaf zonsopkomst tot circa één uur na zonsopkomst.

Het inventariseren van broedvogels heeft plaatsgevonden in de periode 1 april tot 15 juli 2016. De inventarisaties zijn verspreid over de aangegeven onderzoeksperiode uitgevoerd met een minimale tussenpose van 10 dagen, teneinde de trefkans op zowel vroeg als later in het seizoen aanwezige soorten te vergroten.

2.2 VLEERMUIZEN

In het projectgebied zijn geen boomholtes in de te kappen bomen aanwezig. Er is daarom geen onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen noodzakelijk geacht. Het onderzoek naar vleermuizen bestond uit inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Er zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd met een tussenpoos van minimaal acht weken. Deze inventarisaties zijn verdeeld over een avond- en een ochtendinventarisatie. Het onderzoek naar vleermuizen is verricht conform het Vleermuisprotocol 2013².

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt standaard met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk oor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

2.3 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van de onderzoeken. De inventarisaties zijn uitgevoerd door M.G. Bertholet.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Soort	Weersomstandigheden
11-04-2016	08:00 – 11:00	Broedvogels	Licht bewolkt, windkracht 2, 12°C
22-04-2016	06:30 – 07:30	Broedvogels	Bewolkt, windkracht 1, 8°C
13-05-2016	05:45 – 06:45	Broedvogels	Bewolkt, windkracht 2, 14°C
31-05-2016	05:30 – 06:30	Broedvogels	Zwaar bewolkt, windkracht 1, 16°C
06-06-2016	21:55 – 23:55	Vleermuizen	Licht bewolkt, windkracht 1, 21°C
24-06-2016	05:15 – 06:15	Broedvogels	Zwaar bewolkt, windkracht 1, 17°C
16-08-2016	04:25 – 06:25	Vleermuizen	Licht bewolkt, windkracht 1, 16°C

¹ Dijk, A.J. van, 2004, Handleiding Broedvogels Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken), SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013

3 RESULTATEN

3.1 ALGEMEEN

Binnen het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels waargenomen. Er zijn geen verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Binnen het projectgebied zijn enkele foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.2 BROEDVOGELS

Binnen het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels waargenomen. Er zijn in totaal twee broedgevallen van de zwarte kraai, één van de ekster en één van de houtduif binnen het projectgebied waargenomen. Binnen het projectgebied is territoriaal gedrag van de grote bonte specht, heggenmus, merel en de winterkoning waargenomen. Het territoriaal gedrag van de heggenmus, merel en de winterkoning zijn meerdere keren in hetzelfde struweel waargenomen. Dit territoriaal gedrag van deze soorten duidt erop dat er mogelijk broedlocaties van deze soorten in dit struweel aanwezig is. Later in het seizoen zijn er ook jonge merels in het projectgebied waargenomen. Net buiten het projectgebied is één nest van de ekster waargenomen. Ten zuiden van het projectgebied staan woningen aan de Rosendaalstraat waar meerdere broedgevallen van de huismus, kauw en de spreeuw zijn waargenomen.

3.3 VLEERMUIZEN

Er zijn geen vliegroutes binnen het projectgebied waargenomen. Het groen in de rotonde, het groen aan de noordzijde van het station en het groen ten oosten van het projectgebied worden gebruikt als foerageergebied door slechts enkele individuen van de gewone dwergvleermuis.

3.4 BELANG PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke functies zijn aangetroffen en wat het belang van het projectgebied is voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Tabel 2: Beschermde functies vleermuizen

Flora- en faunawet	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie	Belang
Tabel 3	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Foerageergebied	Gering

De aangetroffen foerageergebieden zijn voor de gewone dwergvleermuis van gering belang voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie. De foerageergebieden worden door slechts enkele exemplaren van deze soort incidenteel benut.

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels waargenomen. Er zijn geen verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Het aanwezige foerageergebied binnen het projectgebied is voor de gewone dwergvleermuis van gering belang, gezien dit door enkele individuen wordt benut en er voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. Het projectgebied bevat geen functies voor beschermde flora en/of fauna. Een ontheffing inzake de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk geacht.

4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE FLORA- EN FAUNAWET

Om geschikt habitat voor vleermuizen te behouden is het wenselijk zoveel mogelijk van de groenstructuren binnen het projectgebied te behouden.

Het projectgebied bevat elementen waarin zangvogels tot broeden kunnen komen. In de groenstructuren zijn diverse territoria van zangvogels waargenomen. Het is daarom wenselijk om de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren (globaal maart – augustus), om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet verstoord of vernietigd worden.

4.3 AANBEVELINGEN T.O.V. NIEUWE NATUURWET

Wet Natuurbescherming

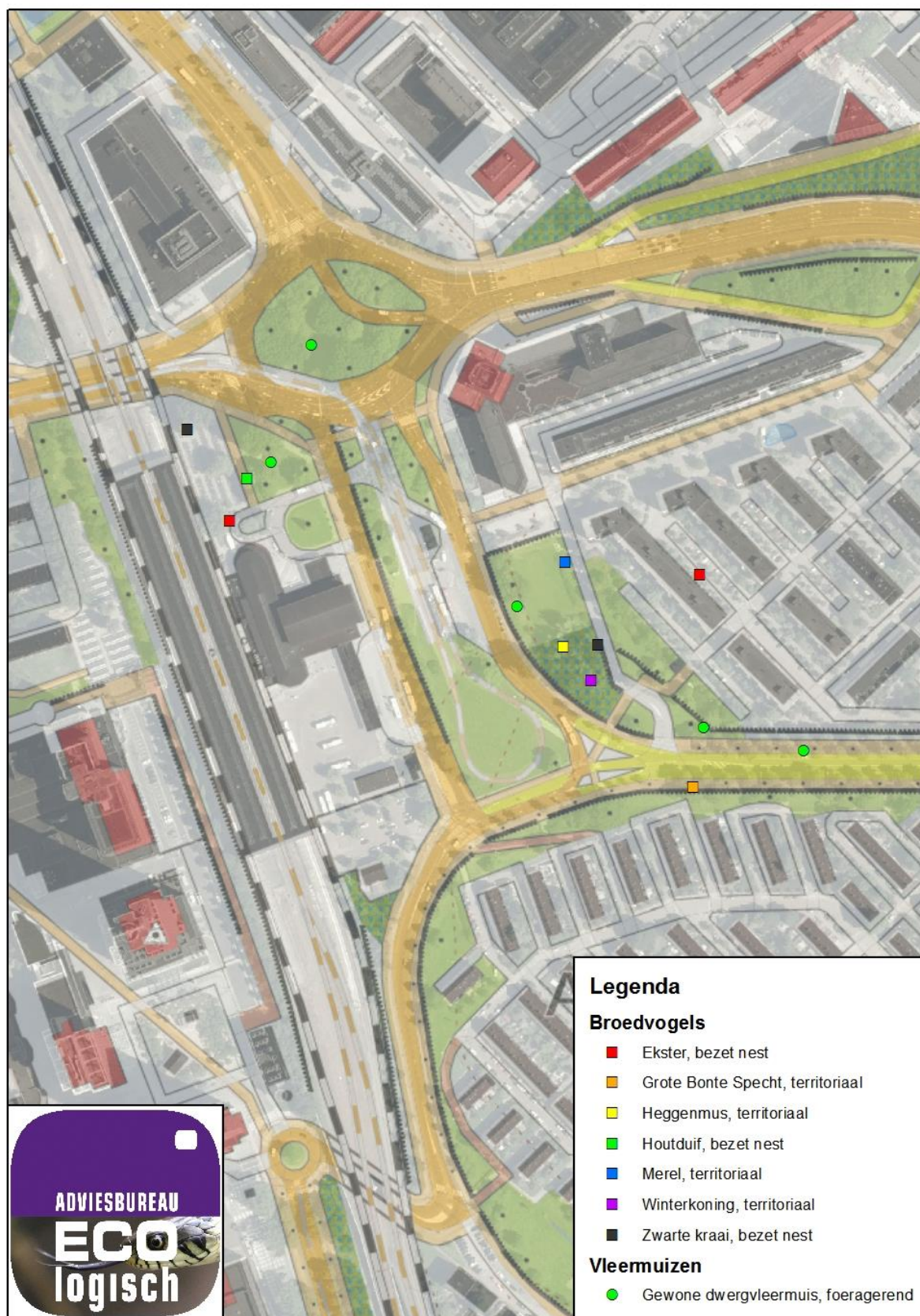
Op 1 januari 2017 staat de implementatie van de Wet Natuurbescherming gepland. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Onder de nieuwe wet zijn andere soorten beschermd. De verschillende beschermingsregimes voor soorten uit de tabellen 1, 2, en 3 van de Flora- en faunawet zijn niet aanwezig in de nieuwe wet. Onder de Wet Natuurbescherming zijn een aantal algemene soorten streng beschermd die middels tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn vrijgesteld. De verwachting is dat deze soorten onder de nieuwe wet wederom worden vrijgesteld middels een vrijstellingsregeling van de provincie. Hier is op dit moment echter nog geen duidelijkheid over.

4.4 MITIGERENDE MAATREGELEN

In het kader van de zorgplicht zijn er mitigerende maatregelen opgesteld met betrekking tot de geplande werkzaamheden:

- Het is aan te bevelen het kappen van de bomen buiten het broedseizoen van vogels (globaal maart – augustus) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen, of in aanloop naar broedseizoen (februari) en einde broedseizoen (september/oktober), plaatsvinden dient een aanvullende check op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen in één richting te worden uitgevoerd waardoor algemene fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.
- In de actieve periode van vleermuizen dient nachtelijke lichtverstoring voorkomen te worden.

Bijlage 1 Kaart resultaten onderzoeken

Figuur 1: Resultaten broedvogel- en vleermuisonderzoek